

RETROSPECTIVA CULTURALĂ 2009

În baza atribuțiilor ce îi revin, Consiliul Județean Gorj, susține cultura ca pe o moștenire ce trebuie nu numai păstrată, ci și transmisă. Pornind de la considerentul că dintotdeauna, cultura, fenomenul artistic i-au apropiat pe oameni, au creat o lume mai bună, mai tolerantă, că arta și cultura reprezintă forme superioare de libertate, care contribuie esențial la progresul comunității, al întregii societăți, Consiliul Județean Gorj a încurajat și sprijinit programele și proiectele culturale desfășurate la nivelul județului.

Deși condițiile economice nu au permis o dezvoltare pe măsura inițiativelor tuturor participanților la actul cultural, pe fondul unui recul la nivel național al acestui fenomen, totuși în Gorj arta și cultura nu au fost privite ca niște poveri în plus, consumatori fără rost ai resurselor bugetare reduse, ci ca mijloace de afirmare a spiritualității din județul nostru.

Un argument în plus în favoarea acestei abordări este și politica europeană referitoare la tema identității culturale. Redescoperirea, evaluarea și valorificarea corespunzătoare a tradițiilor și autenticității cântecului și portului popular gorjenesc, conservarea și promovarea culturii au fost principiile care, în ultimii ani, au stat la baza programelor și proiectelor culturale, a activităților și acțiunilor culturale care s-au realizat.

Pe baza programelor anuale întocmite de instituțiile culturale subordonate, s-a putut centraliza și realiza la nivelul județului Agenda principalelor manifestări culturale - „Agenda culturală 2009”, Consiliul Județean Gorj având calitate de coordonator, precum și organizator alături de alte instituții, asociații și fundații.

Conform **Agendei culturale a județului pe anul 2009**, au fost organizate peste 400 manifestări, dintre care circa 200 cu impact zonal, județean, regional, național și internațional, dintre care amintim:

- 33 festivaluri și concursuri: 21 folclorice (1 național, 1 internațional), 3 de teatru (1 internațional), 3 de umor (2 naționale), 2 de literatură contemporană (1 național, 1 internațional), 1 de muzică corală, 1 de muzică ușoară, 1 de muzică folk și balade (național), 1 de dans contemporan;
- 30 sărbători comunitare;
- 5 târguri ale meșterilor populari (1 zonal, 2 naționale);
- 3 târguri de produse tradiționale;
- 1 tabără de cercetare etnofolclorică;
- 1 tabără internațională de sculptură;
- 1 tabără internațională de film, fotografie, sculptură mică, pictură și grafică/ Gorjfest;
- 1 tabără internațională de pictură;
- 6 saloane: de sculptură mică (internațional), de artă populară (județean), de fotografie (județean), de umor (național), de film, fotografie, sculptură mică, pictură și grafică (internațional), de carte (județean);
- circa 100 lansări de cărți și reviste de cultură;
- expoziții temporare de carte, artă populară, artă plastică, fotografie;
- simpozioane, mese rotunde, seminarii tematice, sesiuni de comunicări;
- aniversări ale primelor atestări de localități, ale unor instituții publice sau a unor evenimente de mare rezonanță istorică sau culturală, ale unor personalități marcante pentru istoria și cultura locală sau națională;
- nedei, bălciuri, hramuri locale.

Acestei oferte cultural-artistice și științifice i se adaugă:

- concertele și spectacolele din stagiunile permanente ale Teatrului „Elvira Godeanu”, Ansamblului Artistic Profesionist „Doina Gorjului”, Orchestrei de cameră „Lyra Gorjului” și Trupeii de păpușari „Pinocchio”;

- spectacolele ocazionale susținute de cele 17 ansambluri folclorice de amatori din județ: Școala populară de artă Tg-Jiu, Novaci, Polovragi, Baia de Fier, Târgu-Cărbunești, Bălești, Hurezani, Padeș, Motru, Drăgotești, Palatul Copiilor Târgu-Jiu, Liceul de arte Târgu-Jiu, Stoina, Stănești, Dănciulești, Crasna;
- spectacolele ocazionale susținute de cele 29 formații de dansuri populare mixte (Licurici, Poiana Seciuri, Bustuchin, Dobrița, Mătăsari, Topești, Sohodol, Crasna, Negomir, Peștișani, Bengești, Bălcești, Sadu, Novaci, Rovinari, Bărbătești, Turceni, Ionești, Bâlta, Cătune, căpreni, Lelești, Samarinești, Crușeț) și cele 5 formații de dansuri populare de fete (Dobrița, Sadu, Stoina, Pociovaliștea, Raci);
- concertele ocazionale susținute de cele 7 formații corale aflate în activitate;
- concertele ocazionale susținute de cele 14 tarafuri tradiționale înregistrate: Târgu-Jiu, Lelești, Bălcești, Târgu-Logrești, Novaci, Godinești, Runcu, Stoina, Târgu-Cărbunești etc.;
- concertele ocazionale susținute de cele 10 grupuri vocale folclorice (Școala pop., Liceul de arte, Bălești, Tismana, Crasna);
- concertele ocazionale la care participă 25 de rapsozi populari înregistrați (10 bărbați, 15 femei);
- spectacolele ocazionale susținute de cele 5 formații de teatru de amatori: Novaci, Motru, Turceni, Polovragi, Brănești;
- vernisajele expozițiilor de artă plastică ale Filialei Gorj a UAP, Muzeului de Artă și Centrului de cultură și artă „C-tin Brâncuși”;

Sintetizând, **oportunitățile culturale pe care le oferă Gorjul în acest moment** sunt:

- o tradiție culturală reală;
- o rețea instituțională formal bine structurată în cele două componente fundamentale: cultură populară și cultură de performanță;
- o ofertă culturală motivantă, care răspunde relativ corect necesităților culturale ale comunității Gorjului, promovată național și internațional prin editarea anuală a Agendei Culturale a Județului Gorj;
- un nucleu de specialiști (aflat însă, în majoritate, doar la nivelul instituțiilor din capitala de județ) suficient de bine pregătit și cu o anume experiență profesională;
- o elită culturală productivă, cea mai valoroasă după cel de-al doilea război mondial;
- un fond încă viu de tradiții, obiceiuri, meșteșuguri populare, menținut și valorificat în special în ultimii ani de cele 3 instituții cu atribuții în domeniu: CJCPCT, Șc. pop., Ans. Doina Gorjului;
- o dinamică accelerată a culturii de tip profesionist, realizată prin crearea de instituții și organisme de gen, cu o ofertă care depășește uneori cererea culturală a momentului;
- o deschidere din ce în ce mai pronunțată spre fenomenul cultural și nevoile sale din partea administrației publice județene și locale, atât la nivelul rezolvării bazei materiale (construcții, reabilitări, modernizări, dotări de sedii), cât și la acela al inițiativelor culturale proprii și al subvenționării funcționării așezămintelor și al manifestărilor culturale propuse de acestea;
- apariția, deși încă timidă, a activităților de mecenat;
- o creștere pronunțată a responsabilităților asumate de instituțiile din domeniu;
- o creștere semnificativă a ponderii participării culturii de tip profesionist la dezvoltarea fenomenului cultural gorjean;
- o prezență din ce în ce mai notabilă a culturii gorjene în spațiul spiritual regional și național;
- o amplificare fără precedent a contactelor culturale internaționale, de unde o creștere a gradului de promovare pozitivă a imaginii Gorjului;

- un imens potențial pentru dezvoltarea turismului natural, cultural, istoric și religios (peșteri, chei, rezervații naturale, mănăstiri și biserici medievale, locuri istorice, obiceiuri și tradiții populare, Brâncuși, evenimente culturale de mare anvergură etc.).

Dacă facem o sinteză a programelor și proiectelor culturale desfășurate în ultima vreme în Gorj ori a celor propuse a se derula în anii care vin, observăm o maturizare deplină a instituțiilor culturale județene, o deschidere semnificativă a activității așezămintelor din teritoriu către comunitățile de care aparțin și a promovării imaginii adevărate a Gorjului în țară și peste hotare.

O dată în plus, după intrarea României în Uniunea Europeană, păstrarea identității nu poate fi făcută în lipsa valorilor care ne-au fost transmise și pe care avem obligația să le arătăm întregii lumi. Tradițiile și obiceiurile acestui ținut sunt atât de bogate și de motivante, încât fac parte nu numai din istoria locului, ci chiar din viața de zi cu zi a oamenilor care le-au practicat din moși strămoși și pentru care nu a existat o datorie mai sfântă decât aceea de a le transmite mai departe.